

6. Vedtekter

1. LOs vedtekter

#1384 SL

1. LOs vedtekter, § 20. Regionale råd

Det opprettes et Arbeidsutvalg (AU) for regionrådet, som velges på regionkonferansen. Minst en representant i AU skal være fra lokalorganisasjonene.

Begrunnelse:

Avgjørende for at innholdet i regionrådene har lokal forankring. Dagens retningslinjer forhindrer ikke opprettelse av et AU, men da foreligger det heller ikke noe krav. Viktig å legge til rette for gode demokratiske prosesser med forankring helt ut i lokalorganisasjonene

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#1460 SL

2. Å lære, Linje 128

Linje 128: Flytte linje 185 til å bli den første setningen i linje 128

#1446 SL

2. Å lære, Linje 132

Linje 132, tilleggsforslag: LO skal fortsatt aktivt påvirke utviklingen av utdanningssektoren og ta utgangspunkt i et bredt kunnskapssyn som gir gode muligheter for alle.

Begrunnelse:

Et bredt kunnskapssyn legger også vekt på praktiske ferdigheter, ikke bare de teoretiske.

#1481 SL

2. Å lære, Linje 139

Linje 139, tilleggsforslag

Grunnopplæringa skal være et dannelsesprosjekt til å gjøre elevene til gagns mennesker

#1483 SL

2. Å lære, Linje 143

Linje 143: Fellesskolen er det viktigste verktøyet Norge har for å utjevne ulikhetene i samfunnet

#1452 SL

2. Å lære, Linje 146

Linje 146: sette inn ordet «voksenopplæring» etter «videregående opplæring».

Begrunnelse:

Voksenopplæringen fortjener å nevnes sammen med andre læringsarenaer.

#1461 SL

2. Å lære, Linje 147

Nye setninger linje 147:

... utdanning. Barnehager og skoler må sørge for tilrettelagt opplæring og spesialundervisning tilpasset det enkelte barns utfordringer og potensialer, og ha et inkluderende læringsmiljø. LO vil at barn skal sikres opplæring i samisk språk og kultur uavhengig av bosted og bakgrunn, i både barnehage og grunnopplæring, og at det satses på utdanning av samisklærere. Karriereveiledningen, herunder

Begrunnelse:

Dersom alle skal få så gode muligheter som mulig til å realisere sine evner og anlegg må tilrettelegging og spesialundervisning tilpasses det enkelte barn med kvalifiserte lærere. Alle barn med samisk morsmål må få mulighet til å lære og praktisere språk og kultur uavhengig av hvor de bor. Utdanning og tilgang av samisk lærere må sikres så dette er mulig.

#1485 SL

2. Å lære, Linje 147

Linje 147, tillegg:

Videregående opplæring og høyere utdanning *samt hospitering i arbeidslivet*.

tillegget er uthevet

#1393 SL

2. Å lære, Linje 150

Nytt kulepunkt

- Jobbe for at arbeiderbevegelsens historie og ideologi skal inn i læreplanen i grunnskolen

Begrunnelse:

Viktig at dagens elever får kunnskap om fag- og arbeiderbevegelsen, rettigheter og plikter i arbeidslivet, viktigheten av å organisere seg for å sikre gode lønns- og arbeidsforhold, m.m.

#1420 SL

2. Å lære, Linje 151

Legge til side 5, linje 151: LO vil:

- Arbeide mot *kommersialisering*, markedsretting, byråkratisering og konkurranseutsetting av utdanningssektoren i Norge.

Begrunnelse:

Grunngjeving:

Skule og utdanning har blitt meir og meir prega av eit styringssett som gjerne får merkelappen new public management. Etter tusenårsskiftet har det blitt fleire leiarsjikt og meir vektlegging av «god ledelse» som avgjerande for kvaliteten på opplæringa. Dette har ført til større avstand mellom dei som står i klasserommet og skuleleiinga, eit stort skjemavelde (td. meir testing av elevane og mykje bruk av spørjeundersøkingar), meir kontroll og mindre tillit. Oslo- og Sandefjordskulen er for mange reine skrekkeksempel. Læraren blir mindre sjølvstendig i eit slikt regime. Leiarane samlar seg i eigne leiarfora (td. rektormøte) og utviklinga blir stikk i strid med LO sitt mantra om at kunnskap til alle gjev fridom.

Utviklinga med fleire leiarsjikt har ført til større lønnskilnader mellom dei i klasserommet og leiarane på ulike nivå. Kvart år dreg leiarane litt i frå dei på grunnplanet i skulen, og kronemessig blir det etterkvart stor avstand ettersom me har prosentvise oppgjer. Slik bidreg organiseringa av skule og utdanning til større klasseskiljer.

skuleleiing må i større grad baserast på tillit og lojalitet nedover mot dei som gjer jobben i klasseromma. Då må ein få færre leiarsjikt, mindre hierarkisk struktur, mindre byråkrati og mindre skilnad i løn.

#1421 SL

2. Å lære, Linje 155

Legge til side 5, linje 155:

LO vil at det må innføres en garantiordning for alle under 25 år som sikrer et tilbud om jobb, utdanning eller kompetansegivende opplæring innen en ledighetsperiode på 3 måneder.

#1454 SL

2. Å lære, Linje 155

Det bør vurderes å flytte og bygge ut det som står om kulturskolen i linje 568 til 570 til å bli et eget punkt i kapittelet «Å lære».

Begrunnelse:

kulturskolen har etter vårt syn en naturlig plass inn under "Å lære"

#1484 SL

2. Å lære, Linje 155

Nytt kulepunkt, linje155: at fellesskolen skal være et verktøy mot utenforskap

#1422 SL

2. Å lære, 2.1 Barnehage, Linje 159

Legge til side 5, linje 159.160: Barnehagen skal være en arena for barns utvikling som gir trygge rammer *og anerkjenner den frie leikens betydning for læring og utvikling.*

og anerkjenner den frie leikens betydning for læring og utvikling. = tillegget som ønskes

Begrunnelse:

I framlegget i debatheftet kap.2.1, verkar det som om det er ein motsetnad mellom fri leik og læring. Det er det absolutt ikkje. Gjennom leik gjer barn viktige og verdfulle erfaringar om til dømes avstand, mengder, tyngde, omfang, konsistens, kaldt/varmt....ved å utforska omgjevnadene, natur, byrom, andre menneske, dyr, larm-leven-musikk... Leik er læring på høgt nivå.

#1462 SL

2. Å lære, 2.1 Barnehage, Linje 160

Stryk og ny setning linje 160:

(Det må være nok voksne) Økt grunnbemanning, inkludert barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere ...

stryk: *det må være nok voksne*

Begrunnelse:

Voksne er ikke et godt begrep i denne sammenhengen. Grunnbemanningen skal økes med barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere ikke "tilfeldige" voksne.

#1403 SL

2. Å lære, 2.1 Barnehage, Linje 171

bytte første kulepunkt med: -Bemanningsnormen må gjelde i hele åpningstiden.

Begrunnelse:

Første kulepunkt er i dag for lite konkret.

#1463 SL

2. Å lære, 2.1 Barnehage, Linje 172

Endre linje 172:

Sikre lave priser for alle gjennom redusert makspris og innføre gratis kjernetid for alle.

Begrunnelse:

Gratis kjernetid er et viktig virkemiddel for sosial utjevning, integrering og tidlig innsats. Gratis kjernetid betyr 20 timer gratis opphold i uken i barnehagen.

#1464 SL

2. Å lære, 2.2 Skolefritidsordning, Linje 175

Endring linje 175:

SFO/Aktivitetsskolen er en viktig del av mange barns hverdag, en arena *(for lek, inkludering og læring)* hvor læring skjer gjennom lek og sosialisering på barnas premisser.

for lek, inkludering og læring - strykes og erstattes

Begrunnelse:

Begrunnelse: Endre til en formulering som er mer i tråd med målsetning og lovverk

#1465 SL

2. Å lære, 2.2 Skolefritidsordning, Linje 177

Tillegg linje 177:

.... forbedre SFO-tilbudet gjennom nasjonal rammeplan og grunnbemanningsnorm,

Begrunnelse:

Variasjonene SFO-tilbudet er et resultat av manglende rammeplaner og grunnbemanningsnorm.

#1466 SL

2. Å lære, 2.2 Skolefritidsordning, Linje 179

Endring kulepunkt linje 179:

· ... *(reduserer prisen)* og gir lovfestet rett til SFO for 1.-4.trinn og 1.-7. trinn for barn med spesielle behov.

tekst i parentes strykes

Begrunnelse:

Prisen skal ikke reduseres, men tilbudet skal være gratis. Retten til SFO må lovfestes for å sikre alle barn denne rettigheten. Alle barn bør ha rett til et trygt og inkluderende miljø utenom skoletiden.

#1467 SL

2. Å lære, 2.2 Skolefritidsordning, Linje 181

Nytt kulepunkt linje 181:

· Nasjonal grunnbemanningsnorm.

Begrunnelse:

Dette er en videreføring av retten til gratis SFO som sikrer alle det samme minimumstilbudet.

#1468 SL**2. Å lære, 2.2 Skolefritidsordning, Linje 183**

Endre linje 183:

Kulepunkt: Redusere foreldrebetalingen på SFO. Gratis SFO

Begrunnelse:

Alle barn har behov for SFO og dette skal være en rettighet.

#1469 SL**2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 185**

Ny setning linje 185:

... norske modellen. Trygge økonomiske rammer er en forutsetning for en forutsigbar skolehverdag med langsiktig planlegging og nødvendig bemanning. Skolen skal ...

Begrunnelse:

Trygge økonomiske rammer er avgjørende for å sikre enhetsskolen som bærende i det norske samfunnet og faste sikre stillinger for ansatte i skolen. Modeller med stykkprisfinansiering og liknende fører til manglende forutsigbarhet og usikre forhold for både elever og ansatte i skolen.

#1413 SL**2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 187**

Linje 187, ny setning: LO vil at alle elever skal bli sett og fulgt opp ut fra de forutsetninger de har.

#1459 SL**2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 189**

Linje 188-189 endres til:

Kreativ og praktisk kompetanse er en viktig egenverdi i barns utvikling, og nødvendig for fange opp alle elevgrupper. Denne kompetansen kommer også til å ha stor betydning for framtidens arbeidsliv.

#1470 SL

2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 190

Nye setninger linje 190 før 1. setning:

Retten til morsmålsundervisning må styrkes. Grunnskolen må gi barn

Begrunnelse:

Morsmålsundervisning er avgjørende for å utvikle begrepsforståelse og abstrakt tenkning for elever som har behov for det. Dette gir igjen et vesentlig grunnlag for å lykkes i norsk skole og kunne utvikle egne evner og kreativitet. Alt for få har et reelt tilbud i dag, til tross for at all forskning tilsier at elevene presterer bedre i alle fag hvis de mestrer eget morsmål godt.

#1405 SL

2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 191

Linje 191: Legge til setning før "Frafallet i videregående skole ..."

Rådgivertjenestens karriereveiledning i grunnskolen må styrkes.

Begrunnelse:

Viktig del av overgangen fra grunnskole til videregående skole. Konkret tiltak som faller inn under "tidlig innsats", og som i tillegg kan bidra til å redusere frafallet i videregående skole.

#1471 SL

2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 191

Ny setning linje 191:

... videregående opplæring. Elevenes medvirkning må ivaretas, forsøk med karakterfri skolehverdag og bredden i valgfag på ungdomstrinnet må styrkes.

Begrunnelse:

Sentralt i skolereformen "Fagfornyelsen" er temaene dybdelæring, relevans for eleven og medvirkning. Disse ordene må fylles med innhold og karakterfri skolehverdag og bredde i valgfag er noe av det som kan gi elevene en reell opplevelse av dette. Forsøk med karakterfri skolehverdag så langt, har tydelig vist bedre kommunikasjon mellom lærer og elev i vurderingsarbeidet. Karakterer settes da kun i lovfestet terminoppgjør.

#1472 SL

2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 192

Endring linje 192-193:

Frafallet i videregående opplæring må bekjempes med tidlig innsats, tett oppfølging og mulighet for *alternative opplæringsløp* på ungdomstrinnet. (**og satsing på yrkesfag, herunder flere læreplasser.**) inkludert forsterket norskopplæring ved behov.

(det som *står i parentes og er utheva* flyttes til 2.4 Videregående opplæring/ny overskrift))

Begrunnelse:

Frafallet i videregående opplæring kan ikke løses med flere plasser på yrkesfaglige linjer og læreplasser. Innsatsen må først og fremst settes inn på et tidligere tidspunkt slik at elevene er forberedt på å fullføre videregående skole. Elever med behov for det må få gode alternative tilbud som kan videreføres fram til yrkeskompetanse

#1473 SL

2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 195

Nytt kulepunkt etter 195:

Lovfeste retten til morsmålsundervisning

Begrunnelse:

Morsmålsundervisning er avgjørende for å utvikle begrepsforståelse og abstrakt tenkning for elever som har behov for det. Dette gir igjen et vesentlig grunnlag for å lykkes i norsk skole og kunne utvikle egne evner og kreativitet. Alt for få har et reelt tilbud i dag, til tross for at all forskning tilsier at elevene presterer bedre i alle fag hvis de mestrer eget morsmål godt

#1416 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring

Legge til ny setning i 2.4, (erstatte) linje 208 - 209: En tredjedel av styrerepresentantene i opplæringskontorene må være foreslått av arbeidstakerorganisasjonene

Begrunnelse:

Dette i henhold til trepartssamarbeidet i fag- og yrkesopplæringen.

#1418 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring

Legge til ny setning i 2.4, linje 218: Trepertssamarbeidet i fag- og yrkesopplæringen må styrkes, særlig i de nye regionene *og i lokalorganisasjonenes virkeområde*.

og i lokalorganisasjonenes virkeområde - er den nye setningen her

Begrunnelse:

Dette er et tillegg for å understreke at trepartssamarbeidet i fag- og yrkesopplæringen ikke gjelder bare på nasjonalt og regionalt nivå. Trepertssamarbeidet i fag- og yrkesopplæringen må følges opp på lokalt nivå.

#1474 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 199

Endring linje 199:

2.4 (Fag- og yrkesopplæring) Videregående opplæring

overskrifta endres til: Videregående opplæring

Begrunnelse:

Begrepsbruken bør være i tråd med Opplæringslova. Videregående opplæring er det overordnede begrepet for yrkesfaglig- og studieforbereende opplæring fram til fag- og yrkeskompetanse eller studieforbereid.

#1456 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 200

Linje 200: «Fag- og yrkesopplæring» byttes ut med «Videregående opplæring».

#1457 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 200

Linje 200, tillegg: ...inngang *både* til arbeidsmarkedet *og videre studier som....*

ny tekst utheva med *tekst som er fet og i kursiv*

#1475 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 200

To nye setninger før første setning linje 200:

Inntaket til videregående skole må bygge på prinsipper om enhetsskolen. Et rendyrket karakterbasert inntak bidrar til å øke sosioøkonomisk og etnisk segregering. Fag- og yrkesopplæring ...

Begrunnelse:

Ordninger med «fritt» skolevalg er et rent konkurranseinntak for elever til de videregående skolene. Dette har ført til at skolene har fått et A- eller B-stempel fordi karaktergjennomsnittet for A-skolene resulterer i at mange flere elever på disse skolene fullfører og består. Dette får konsekvenser for elevenes læringsmiljø. Det bør utredes alternative modeller med bakgrunn i geografi, karaktersammensetning og andel med annet morsmål.

#1476 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 200

Endring linje 200:

(Fag- og yrkesopplæring ...) *Opplæringen på videregående skolenivå, enten det er studiespesialiserende eller innenfor fag- og yrkesopplæring må sikre en bred*

Begrunnelse:

Begrepsbruken bør være i tråd med Opplæringslova. Videregående opplæring er det overordnede begrepet for yrkesfaglig- og studieforberedende opplæring fram til fag- og yrkeskompetanse eller studieforberedt. Begge studieretninger bør være rettet mot yrkeslivet.

#1482 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 202

Linje 202, tillegg:

Det må utvikles en helhetlig kompetanse ved at det fagspesifikke i undervisningsfagene ivaretas på samme tid som en ser de faglige sammenhenger der dette er naturlig.

Etisk refleksjon og fordypning i bærekraftig samfunnsutvikling må ivaretas i fagene.

#1477 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 203

Ny setning og styrking av en setning linje 203:

.... opplæring. *(Samtidig som det legges til rette for at flere kan gjennomføre).*
Kjønnsforskjeller utjevnes i rekruttering til yrkesfag, og ivaretagelse av gutter og jenter som kjønnsminoritet i yrkesfagene må styrkes. Det må sikres at fagbrevet ...

tekst i parentes strykes og erstattes med det bakenfor

Begrunnelse:

De fleste yrkesfagene er fortsatt sterkt kjønnsdelte og gutter og jenter blir en kjønnsminoritet dersom de velger på tvers av disse usynlige grensene. Det er nødvendig med kompetanse om kjønn som minoritet for å skape endring i kjønnsbalansen i yrkesfagene. Det dreier seg ikke om rekrutteringskampanjer osv., men om tilrettelegging og kompetanse i skole og arbeidsliv for å lage inkluderende opplæringsmiljøer. Garderobeforhold og andre praktiske forhold må også tilrettelegges både i skole og i lærebedrifter.

#1409 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 204

Legge til setning etter "... et høyt faglig nivå": Det må etableres et obligatorisk nettkurs for alle lærebedrifter i hvordan ivareta lærlinger.

Begrunnelse:

Det er i dag for mange som stryker på fagprøven. Det eksisterende kurset i ivaretagelse av lærlinger er ikke obligatorisk, og vi ser at mange private aktører lener seg i for stor grad på opplæringskontorene. Viktig at også bedriftene styrker sin kompetanse i arbeidet med lærlingene for å sikre at fagbrevet holder et høyt faglig nivå.

#1411 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 204

Legge til setning i 2.4, linje 204: Alle lærlinger skal ha en kontaktperson fra fylkeskommunen som følger dem gjennom læretiden frem til gjennomført og bestått fagprøve.

Begrunnelse:

Viktig å sikre kontinuitet og en god overgang fra skole til læretid i bedrift. I dag blir 2+2 i stor grad to separate løp ettersom skolen ikke er involvert etter V2. Viktig med en kontaktperson som følger eleven/lærlingen gjennom hele det 4-årige løpet.

#1414 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 207

Legge til ny setning i 2.4, linje 207: Minst 30% av medlemmene i Faglige råd og Yrkesopplæringsnemnder må være yrkesaktive på fagområdet de representerer

Begrunnelse:

Fagarbeideren når ikke frem med syne synspunkter på eget fagområde. Faglige råd og yrkesopplæringsnemnder består i stadig større grad av saksbehandlere uten relevant praksis og fersk tilknytning til faget. Rådene mister dermed mye av sin troverdighet som et rådgivende fra grasrota.

#1478 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 209

Ny setning linje 209:

LO og fylkene må i tettere samarbeid med opplæringskontorene bidra til å sikre lokalt god fagopplæring gjennom fast organisert samarbeid ledet av fylkene. Det må etableres nettverk i alle fylker og alle fag. Dimensjoneringen i videregående skole må

Begrunnelse:

Opplæringskontorenes rolle er under drøfting og utredning. Slik kontorene fungerer i dag gjør de ofte en omfattende og viktig jobb, men det har også gitt bedriftsorganisasjonene mye makt over fagopplæringen. Lærebedriftene, LO og fylkene kommer raskt på sidelinja innen en rekke fagområder. Etablering av nettverk, der alle parter i fylkene deltar, er et første skritt til å styrke trepartssamarbeidet i fag- og yrkesopplæringen.

#1415 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 213

Legge til ny setning i 2.4, linje 213: Gjeldende modell for arealberegning i videregående skole må revideres. Spesielt må yrkesfag sikres gode verkstedlokaler og oppdatert utstyr.

Begrunnelse:

Fylkeskommunalt eiendomsforum har ikke en oppdatert arealberegningsmodell (FEF-modellen). Yrkesfag er taperen når det bygges nye videregående skoler, med for små lokaler for praktisk opplæring.

#1479 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 214

Nytt kulepunkt linje 214:

- Inntak i videregående skole skal ikke være rent karakterbasert

Begrunnelse:

Ordninger med «fritt» skolevalg er et rent konkurranseinntak for elever til de videregående skolene. Dette har ført til at skolene har fått et A- eller B-stempel fordi karaktergjennomsnittet for A-skolene resulterer i at mange flere elever på disse skolene fullfører og består. Dette får konsekvenser for elevenes læringsmiljø. Det bør utredes alternative modeller med bakgrunn i geografi, karaktersammensetning og andel med annet morsmål.

#1447 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 215

Tilleggsforslag: kapittel 2, underkapittel 2.4 fag- og yrkesopplæringen side 7, linje 215: LO vil at det må stilles krav til offentlig virksomheter om å ta inn en viss prosentandel lærlinger ut fra antall ansatte i virksomheten.

#1486 SL

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 215

Tilleggsforslag:

LO vil at det må stilles krav til offentlig virksomheter om å ta inn en viss prosentandel lærlinger ut fra antall ansatte i virksomheten.

#1412 SL

2. Å lære, 2.5 Universitets- og høyskoleutdanning

Legge til nytt kulepunkt i 2.5: Sikre lønsvilkår for hospitanter

Begrunnelse:

Hospiteringsordninger, både under og etter studier, gir bedriftene store muligheter for gratisarbeid. Viktig å sikre alle lik mulighet til å kunne hospitere uavhengig av privatøkonomiske forhold. Det er derfor viktig å jobbe for lønn under hospitering.

#1480 SL

2. Å lære, 2.5 Universitets- og høyskoleutdanning, Linje 228

Endring linje 228:

....praksisnære studier. ... Studiefinansieringen må knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden og økes til 2 G. Fullstipendiering skal...

Begrunnelse:

Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning og bygge opp om heltidsstudenten. Det offentlige må ha en offensiv politikk for utbygging av studentboliger. Studiefinansieringen må knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden og økes til 2 G. Fullstipendiering skal være et langsiktig mål for finansiering i utdanningene.

#1450 SL

2. Å lære, 2.7 Læring i arbeidslivet, Linje 280

Tilleggsforslag, linje 253: Nytt punkt 2.7 Voksenopplæring

(Gjeldende punkt 2.7 blir nytt punkt 2.8.)

Voksenopplæring er både nøkkelen til å sikre god integrering og en nødvendighet for å sikre livslang læring, uansett hvor deltakeren kommer fra. Voksenopplæring må inneholde effektive løsninger som sikrer at de voksne elevene får kompetansen de trenger for å kunne være lenge i arbeidslivet. Dette innebærer at voksenopplæringen må tilby både kortere kurs og formelle utdanninger, med alternative veier for å nå disse.

Mange av deltakerne i voksenopplæring har ikke fullført grunnskole og/eller videregående skole i sitt hjemland. De trenger dette for å kunne delta i arbeidslivet og for å bli godt integrert i samfunnet. Lærerne i voksenopplæring må ha formell kompetanse til å undervise voksne elever.

I dag bor mange i Norge i flere år før de får mulighet til å arbeide. LO ønsker å gi innvandrere arbeidstillatelse allerede på mottakene, slik at alle som bor i Norge har mulighet til både å bidra til samfunnet og å leve verdige liv.

LO vil:

- * Ha tett kontakt mellom arbeidslivet og voksenopplæring. Arbeidslivet må være åpne for å lære opp deltakere i norsk arbeidslivskultur, i tillegg til selve faget.
- * At det stilles krav om voksenpedagogikk og kompetanse i norsk som andrespråk for lærere som underviser i aktuelle fag.
- * Sikre arbeidsmuligheter for innvandrere som verken vil nå høye språkkrav eller oppnå formell kompetanse.

Begrunnelse:

Handlingsprogrammet mangler politikk i forhold til undervisning som kommer inn under voksenopplæring.